

Dz. U. 2026 poz. 1196**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 4 września 2026 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej
w zakresie równego traktowania**

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461 oraz z 2026 r. poz. 912) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2025 r. poz. 1452), z uwzględnieniem stanu prawnego na dzień 31 sierpnia 2026 r. oraz zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 9 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 160);
- 2) ustawą z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. poz. 1034).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 23–27, art. 29–31 i art. 35 ustawy z dnia 9 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 160), które stanowią:

„Art. 23. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że sprawy te toczą się przed organem albo podmiotem, który przejął zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy.

2. Organ albo podmiot, który przejął zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przejmuje związane z tymi zadaniami i kompetencjami prawa i obowiązki organu, który utracił te zadania i kompetencje.

3. Akta spraw, rejestry, ewidencje, listy i bazy danych prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez organ, który utracił zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przejmuje organ albo podmiot, który przejął od niego w tym zakresie zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy.

4. Organ, który utracił zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przekazuje niezwłocznie organowi albo podmiotowi, który przejął od niego zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, dokumentację związaną z wykonywaniem przejętych zadań i kompetencji, w tym także w postaci informatycznych nośników danych.

5. Z czynności, o których mowa w ust. 3 i 4, sporządza się protokół.

Art. 24. Dyrektor generalny Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w zakresie przekazywanych zadań i kompetencji na podstawie niniejszej ustawy, niezwłocznie przekazuje sprawy wszczęte i niezakończone dyrektorowi generalnemu urzędu obsługującego organ albo podmiot, który przejął te zadania i kompetencje, o ile będzie to organ albo podmiot obsługiwany przez inny urząd niż Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Z czynności przekazania sporządza się protokół.

Art. 25. Czynności dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez organ, który utracił zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, a także dokumenty sporządzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez ten organ albo przy jego udziale, w szczególności uzgodnienia, zatwierdzenia, akceptacje, wezwania, wpisy do rejestrów, zlecenia, wskazania, weryfikacje, notyfikacje, opinie i zaświadczenia, zachowują ważność, przy czym dokumenty wydane na czas określony – zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.

Art. 26. 1. Zespół Monitorujący do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, powołany na podstawie art. 10b ustawy zmienianej w art. 7, będący organem opiniodawczo-doradczym Ministra do spraw Równości, staje się organem opiniodawczo-doradczym podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12.

2. Zespół, o którym mowa w ust. 1, działa do końca kadencji rozpoczętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27. 1. Zadania Ministra do spraw Równości związane z wykonywaniem programów wynikających z art. 8 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 7, zwanych dalej „programami”, stają się zadaniami podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12.

2. Dysponent części budżetu państwa, z której są pokrywane koszty obsługi podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, staje się stroną umów zawartych w wykonaniu programów, chyba że podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, jest obsługiwany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

3. Należności i zobowiązania Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wynikające z wykonywania programów stają się należnościami i zobowiązaniami dysponenta części budżetu państwa, z której są pokrywane koszty obsługi podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, chyba że podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, jest obsługiwany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

4. W przypadku niezatwierdzenia rozliczenia dotacji udzielonych w ramach programów za dysponenta części budżetowej właściwego do zatwierdzenia rozliczenia dotacji w rozumieniu art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846) uznaje się dysponenta części budżetu państwa, z której są pokrywane koszty obsługi podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, chyba że podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, jest obsługiwany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

5. Organem administracji publicznej właściwym do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, o których mowa w art. 169 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dotyczących dotacji udzielonych w wykonaniu programów, staje się dysponent części budżetu państwa, z której są pokrywane koszty obsługi podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, chyba że podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, jest obsługiwany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

6. W postępowaniach sądowych w sprawach umów, o których mowa w ust. 2, i decyzji oraz innych rozstrzygnięć wydanych w toku postępowań administracyjnych, o których mowa w ust. 5, prawa i obowiązki strony przejmują dysponent części budżetu państwa, z której są pokrywane koszty obsługi podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, chyba że podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, jest obsługiwany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.”

„Art. 29. Pracownicy zatrudnieni w urzędzie obsługującym organ, który utracił zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, realizujący zadania i kompetencje, które są przejmowane na podstawie niniejszej ustawy, stają się pracownikami zatrudnionymi w urzędzie obsługującym organ albo podmiot, który przejął te zadania i kompetencje, chyba że organ albo podmiot, który przejął zadania i kompetencje, jest obsługiwany przez ten sam urząd, który obsługiwał organ dotychczasowy.

Art. 30. W celu wykonania przepisów niniejszej ustawy Prezes Rady Ministrów może dokonać, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, dotacji podmiotowej i celowej, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikających z ustawy budżetowej, a do czasu jego wejścia w życie dochody i wydatki są realizowane w ramach dotychczasowych części.

Art. 31. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze zarządzenia, przeznaczenie składników majątkowych będących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w posiadaniu urzędu obsługującego organ, który utracił zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przeznaczonych do realizacji zadań i kompetencji organu, który przejął te zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy.”

„Art. 35. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 33 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 2) art. 4–6 ustawy z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. poz. 1034), które stanowią:

„Art. 4. W terminie do dnia 31 października 2026 r. spółka, o której mowa w art. 90gb ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, przekazuje podmiotowi zaliczanemu do administracji rządowej, któremu na podstawie ustawy zmienianej w art. 2 powierzono wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania, pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 90gi ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. W terminie do dnia 31 grudnia 2026 r. podmiot zaliczany do administracji rządowej, któremu na podstawie ustawy zmienianej w art. 2 powierzono wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania, przekazuje Komisji Europejskiej pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 10 ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *W. Czarzasty*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 4 września 2026 r. (Dz. U. poz. 1196)

USTAWA

z dnia 3 grudnia 2010 r.

o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa obszary i sposoby przeciwdziałania naruszeniom zasady równego traktowania ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz organy właściwe w tym zakresie.

2. Przepisy ustawy odnoszące się do narodowości stosuje się odpowiednio do obywatelstwa osób korzystających ze swobodnego przepływu pracowników w zakresie określonym w art. 1–10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 141 z 27.05.2011, str. 1).

Art. 2. 1. Ustawę stosuje się do osób fizycznych oraz do osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

2. Przepisów rozdziału 1 i 2 nie stosuje się do pracowników w zakresie uregulowanym przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.²⁾).

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dyskryminacji bezpośredniej – rozumie się przez to sytuację, w której osoba fizyczna ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną jest traktowana mniej korzystnie niż jest, była lub byłaby traktowana inna osoba w porównywalnej sytuacji;
- 2) dyskryminacji pośredniej – rozumie się przez to sytuację, w której dla osoby fizycznej ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną na skutek pozornie neutralnego postanowienia, zastosowanego kryterium lub podjętego działania występują lub mogłyby wystąpić niekorzystne dysproporcje lub szczególnie niekorzystna dla niej sytuacja, chyba że postanowienie, kryterium

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 86/613/EWG z dnia 11 grudnia 1986 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn pracujących na własny rachunek, w tym w rolnictwie, oraz w sprawie ochrony kobiet pracujących na własny rachunek w okresie ciąży i macierzyństwa (Dz. Urz. WE L 359 z 19.12.1986, str. 56; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 330);
 - 2) dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz. Urz. WE L 180 z 19.07.2000, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 20, t. 1, str. 23);
 - 3) dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. WE L 303 z 02.12.2000, str. 16; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 79);
 - 4) dyrektywy Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (Dz. Urz. UE L 373 z 21.12.2004, str. 37);
 - 5) dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (wersja przedrządowana) (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 23);
 - 6) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników (Dz. Urz. UE L 128 z 30.04.2014, str. 8);
 - 7) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (Dz. Urz. UE L 188 z 12.07.2019, str. 79);
 - 8)¹⁾ dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2381 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych oraz powiązanych środków (Dz. Urz. UE L 315 z 07.12.2022, str. 44).
- ¹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. poz. 1034), która weszła w życie z dniem 18 sierpnia 2026 r.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046.

lub działanie jest obiektywnie uzasadnione ze względu na zgodny z prawem cel, który ma być osiągnięty, a środki służące osiągnięciu tego celu są właściwe i konieczne;

- 3) molestowaniu – rozumie się przez to każde niepożądane zachowanie, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby fizycznej i stworzenie wobec niej zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery;
- 4) molestowaniu seksualnym – rozumie się przez to każde niepożądane zachowanie o charakterze seksualnym wobec osoby fizycznej lub odnoszące się do płci, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności tej osoby, w szczególności przez stworzenie wobec niej zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery; na zachowanie to mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy;
- 5) nierównym traktowaniu – rozumie się przez to traktowanie osób fizycznych w sposób będący jednym lub kilkoma z następujących zachowań: dyskryminacją bezpośrednią, dyskryminacją pośrednią, molestowaniem, molestowaniem seksualnym, a także mniej korzystnym traktowaniem osoby fizycznej wynikającym z odrzucenia molestowania lub molestowania seksualnego lub podporządkowania się molestowaniu lub molestowaniu seksualnemu, oraz zachęcanie do takich zachowań i nakazywanie tych zachowań;
- 6) zasadzie równego traktowania – rozumie się przez to brak jakichkolwiek zachowań stanowiących nierówne traktowanie;
- 7) usługach – rozumie się przez to usługi w rozumieniu art. 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Art. 4. Ustawę stosuje się w zakresie:

- 1) podejmowania kształcenia zawodowego, w tym doksztalcania, doskonalenia, przekwalifikowania zawodowego oraz praktyk zawodowych;
- 2) warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej lub zawodowej, w tym w szczególności w ramach stosunku pracy albo pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 3) przystępowania i działania w związkach zawodowych, organizacjach pracodawców oraz samorządach zawodowych, a także korzystania z uprawnień przysługujących członkom tych organizacji;
- 4) dostępu i warunków korzystania z:
 - a) form pomocy określonych w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.³⁾) oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia i instytucje szkoleniowe, oraz form pomocy oferowanych przez inne podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu,
 - b) zabezpieczenia społecznego,
 - c) opieki zdrowotnej,
 - d) oświaty i szkolnictwa wyższego,
 - e) usług, w tym usług mieszkaniowych, rzeczy oraz nabywania praw i energii, jeżeli są one oferowane publicznie.

Art. 5. Ustawy nie stosuje się do:

- 1) sfery życia prywatnego i rodzinnego oraz czynności prawnych pozostających w związku z tymi sferami;
- 2) treści zawartych w środkach masowego przekazu oraz ogłoszeniach w zakresie dostępu i dostarczania towarów i usług, w zakresie dotyczącym odmiennego traktowania ze względu na płeć;
- 3) swobody wyboru strony umowy, o ile tylko nie jest oparty na płci, rasie, pochodzeniu etnicznym lub narodowości;
- 4) usług edukacyjnych w zakresie dotyczącym odmiennego traktowania ze względu na płeć;
- 5) odmiennego traktowania ze względu na płeć w dostępie i warunkach korzystania z usług, rzeczy oraz nabywania praw lub energii, jeżeli ich zapewnienie wyłącznie lub głównie dla przedstawicieli jednej płci jest obiektywnie i racjonalnie uzasadnione celem zgodnym z prawem, a środki służące realizacji tego celu są właściwe i konieczne;
- 6) odmiennego traktowania co do możliwości i warunków podejmowania i wykonywania działalności zawodowej oraz podejmowania, odbywania i ukończenia nauki w zakresie kształcenia zawodowego, w tym w zakresie studiów wyższych, jeżeli rodzaj lub warunki wykonywania danej działalności zawodowej powodują, że przyczyna odmiennego traktowania jest rzeczywistym i decydującym wymaganiem zawodowym stawianym danej osobie fizycznej, proporcjonalnym do osiągnięcia zgodnego z prawem celu różnicowania sytuacji tej osoby;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451, 507, 734 i 1123.

- 7) ograniczania przez kościoły i inne związki wyznaniowe, a także organizacje, których etyka opiera się na religii, wyznaniu lub światopoglądzie, dostępu do działalności zawodowej oraz jej wykonywania ze względu na religię, wyznanie lub światopogląd, jeżeli rodzaj lub warunki wykonywania takiej działalności powodują, że religia, wyznanie lub światopogląd są rzeczywistym i decydującym wymaganiem zawodowym stawianym danej osobie fizycznej, proporcjonalnym do osiągnięcia zgodnego z prawem celu różnicowania sytuacji tej osoby; dotyczy to również wymagania od zatrudnionych osób fizycznych działania w dobrej wierze i lojalności wobec etyki kościoła, innego związku wyznaniowego oraz organizacji, których etyka opiera się na religii, wyznaniu lub światopoglądzie;
- 8) odmiennego traktowania osób fizycznych ze względu na wiek:
 - a) gdy jest to obiektywnie i racjonalnie uzasadnione celem zgodnym z prawem, w szczególności celami kształcenia zawodowego, pod warunkiem że środki służące realizacji tego celu są właściwe i konieczne,
 - b) polegającego na ustalaniu dla celów zabezpieczenia społecznego różnych zasad przyznawania lub nabycia prawa do świadczeń, w tym różnych kryteriów wieku do obliczania wysokości świadczeń; w przypadku pracowniczych programów emerytalnych takie odmiennie traktowanie jest dopuszczalne, pod warunkiem że nie stanowi dyskryminacji ze względu na płeć;
- 9) odmiennego traktowania, ze względu na kryterium obywatelstwa, osób fizycznych niebędących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej ani członkami ich rodzin, w szczególności w zakresie warunków wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz związanego ze statusem prawnym.

Rozdział 2

Zasada równego traktowania i środki prawne dla jej ochrony

Art. 6. Zakazuje się nierównego traktowania osób fizycznych ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne lub narodowość w zakresie dostępu i warunków korzystania z zabezpieczenia społecznego, usług, w tym usług mieszkaniowych, rzeczy oraz nabywania praw lub energii, jeżeli są one oferowane publicznie.

Art. 7. Zakazuje się nierównego traktowania osób fizycznych ze względu na rasę, pochodzenie etniczne lub narodowość w zakresie opieki zdrowotnej oraz oświaty i szkolnictwa wyższego.

Art. 8. 1. Zakazuje się nierównego traktowania osób fizycznych ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną w zakresie:

- 1) podejmowania kształcenia zawodowego, w tym doksztalcenia, doskonalenia, przekwalifikowania zawodowego oraz praktyk zawodowych;
- 2) warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej lub zawodowej, w tym w szczególności w ramach stosunku pracy albo pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 3) przystępowania i działania w związkach zawodowych, organizacjach pracodawców oraz samorządach zawodowych, a także korzystania z uprawnień przysługujących członkom tych organizacji;
- 4) dostępu i warunków korzystania z form pomocy określonych w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia i instytucje szkoleniowe oraz form pomocy oferowanych przez inne podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu.

2. Nie stanowi naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 1, nierówne traktowanie ze względu na religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną w zakresie podejmowania środków koniecznych w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa publicznego i porządku, ochrony zdrowia lub ochrony wolności i praw innych osób oraz zapobiegania działaniom podlegającym sankcjom karnym, w zakresie określonym w innych przepisach.

Art. 9. Zakazuje się zachęcania do nierównego traktowania lub nakazywania nierównego traktowania określonego w art. 6, art. 7 i art. 8 ust. 1.

Art. 10. W zakresie określonym w art. 6, art. 7, art. 8 ust. 1 i art. 9 zakazuje się nierównego traktowania odpowiednio osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli naruszenie zasady równego traktowania następuje ze względu na rasę, pochodzenie etniczne lub narodowość ich członków.

Art. 11. Nie stanowi naruszenia zasady równego traktowania podejmowanie działań służących zapobieganiu nierównemu traktowaniu lub wyrównywaniu niedogodności związanych z nierównym traktowaniem, u podstaw których leży jedna lub kilka przyczyn, o których mowa w art. 1.

Art. 12. 1. W przypadku naruszeń zasady równego traktowania określonych w niniejszej ustawie, w stosunku do osoby fizycznej, w tym w związku z ciążą, urlopem macierzyńskim, uzupełniającym urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim, urlopem opiekuńczym, urlopem wychowawczym, zwolnieniem od pracy z powodu działania siły wyższej lub elastyczną organizacją pracy, osobom fizycznym przysługuje roszczenie, o którym mowa w art. 13.

2. W przypadku naruszeń określonych w art. 10, roszczenie, o którym mowa w art. 13, przysługuje osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym niebędącym osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli naruszenie nastąpiło wobec nich.

Art. 13. 1. Każdy, wobec kogo zasada równego traktowania została naruszona, ma prawo do odszkodowania.

2. W sprawach naruszenia zasady równego traktowania stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795).

Art. 14. 1. Do postępowań o naruszenie zasady równego traktowania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, 473, 830, 1003 i 1046).

2. Kto zarzuca naruszenie zasady równego traktowania, uprawdopodabnia fakt jej naruszenia.

3. W przypadku uprawdopodobnienia naruszenia zasady równego traktowania ten, któremu zarzucono naruszenie tej zasady, jest obowiązany wykazać, że nie dopuścił się jej naruszenia.

Art. 15. Termin przedawnienia roszczeń z tytułu naruszenia zasady równego traktowania wynosi 3 lata od dnia powzięcia przez poszkodowanego wiadomości o naruszeniu zasady równego traktowania, nie dłuższej jednak niż 5 lat od zaistnienia zdarzenia stanowiącego naruszenie tej zasady.

Art. 16. Dochodzenie roszczeń na podstawie niniejszej ustawy nie pozbawia prawa do dochodzenia roszczeń na podstawie przepisów innych ustaw.

Art. 17. 1. Skorzystanie z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania nie może być podstawą niekorzystnego traktowania, a także nie może powodować jakichkolwiek negatywnych konsekwencji wobec tego, kto z nich skorzystał.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do tego, kto udzielił w jakiejkolwiek formie wsparcia korzystającemu z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania.

3. Do przypadków, o których mowa w ust. 1 i 2, mają zastosowanie przepisy art. 13–15.

Rozdział 3

Organy właściwe w sprawach przeciwdziałania naruszeniom zasady równego traktowania

Art. 18.⁴⁾ 1. Wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania powierza się Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

2. Wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1, powierza się również członkowi Rady Ministrów, sekretarzowi stanu, podsekretarzowi stanu albo Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Równości.

Art. 18a.⁵⁾ 1. W przypadku zmiany podmiotu, któremu powierzono wykonywanie zadań na podstawie art. 18 ust. 2, lub urzędu obsługującego ten podmiot z dniem dokonania tej zmiany:

- 1) podmiot, który przejął zadania i kompetencje, przejmuje związane z tymi zadaniami i kompetencjami prawa i obowiązki podmiotu, który utracił te zadania i kompetencje;
- 2) dysponent części budżetu państwa, z której w wyniku zmiany będą pokrywane koszty obsługi podmiotu, któremu powierzono wykonywanie zadań na podstawie art. 18 ust. 2, przejmuje prawa i obowiązki dysponenta części budżetu państwa, z którego dotychczas były pokrywane koszty obsługi tego podmiotu, związane z zadaniami i kompetencjami tego podmiotu oraz jego obsługą;

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 160), która weszła w życie z dniem 27 lutego 2026 r.

⁵⁾ Dodany przez art. 12 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

- 3) urząd, który w wyniku zmiany będzie zapewniał obsługę podmiotu, któremu powierzono wykonywanie zadań na podstawie art. 18 ust. 2, przejmuje prawa i obowiązki urzędu, który dotychczas zapewniał obsługę tego podmiotu, związane z zadaniami i kompetencjami tego podmiotu oraz jego obsługą;
- 4) pracownicy zatrudnieni w urzędzie obsługującym podmiot, który utracił zadania i kompetencje, realizujący zadania i kompetencje podmiotu, któremu powierzono wykonywanie zadań na podstawie art. 18 ust. 2, stają się pracownikami zatrudnionymi w urzędzie obsługującym podmiot, który przejął te zadania i kompetencje.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Rady Ministrów może:

- 1) dokonać, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, dotacji podmiotowej i celowej, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikających z ustawy budżetowej;
- 2) określić, w drodze zarządzenia, przeznaczenie składników majątkowych będących przed dniem zmiany urzędu obsługującego podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2, w posiadaniu urzędu zapewniającego tę obsługę.

Art. 19. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje zadania dotyczące realizacji zasady równego traktowania na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach.

Art. 20. (uchylony)

Art. 20a.⁶⁾ 1. Pełnomocnik Rządu do Spraw Równości może zostać powołany i odwołany przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Pełnomocnik Rządu do Spraw Równości podlega Prezesowi Rady Ministrów.

3. Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Równości może być sekretarz stanu albo podsekretarz stanu.

4. Pełnomocnik Rządu do Spraw Równości może wnosić, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, opracowane przez siebie projekty dokumentów rządowych, wynikające z zakresu jego działania, w tym programy na rzecz zasady równego traktowania oraz przeciwdziałania dyskryminacji, do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

5. Pełnomocnik Rządu do Spraw Równości może inicjować, realizować, koordynować lub monitorować programy na rzecz zasady równego traktowania oraz przeciwdziałania naruszeniom zasady równego traktowania, we współpracy z właściwymi ministrami.

6. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Pełnomocnika Rządu do Spraw Równości zapewnia urząd wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 21. 1.⁷⁾ Do zadań podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 należy realizowanie polityki rządu w zakresie zasady równego traktowania, w tym przeciwdziałania dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, wiek, niepełnosprawność oraz orientację seksualną.

2. Do zadań podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 należy w szczególności:⁸⁾

- 1) opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie zasady równego traktowania;
- 2)⁷⁾ przeprowadzanie analiz i ocen rozwiązań prawnych pod kątem respektowania zasady równego traktowania, a także występowanie do właściwych organów z wnioskami o wydanie lub zmianę aktów prawnych w zakresie spraw należących do podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do eliminacji lub ograniczenia skutków powstałych w wyniku naruszenia zasady równego traktowania;
- 4) dokonywanie analiz i ocen sytuacji prawnej i społecznej w zakresie, o którym mowa w ust. 1, oraz inicjowanie, realizowanie, koordynowanie lub monitorowanie działań zmierzających do zapewnienia równego traktowania, a także do ochrony przed dyskryminacją;
- 5) monitorowanie sytuacji w zakresie przestrzegania zasady równego traktowania;
- 6) promowanie, upowszechnianie i propagowanie problematyki równego traktowania;
- 7) współpraca z krajowymi organizacjami społecznymi, w tym ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców;

⁶⁾ Dodany przez art. 12 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 12 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 12 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

- 8)⁹⁾ promowanie, dokonywanie analiz, monitorowanie i wspieranie równowagi płci w organach spółek, o których mowa w art. 90gb ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 592 oraz z 2026 r. poz. 176, 644, 1034 i 1074);
- 9)⁹⁾ publikowanie wykazu spółek, o których mowa w art. 90gb ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, które spełniają wymogi określone w art. 90gc ust. 2 tej ustawy;
- 10)⁹⁾ przekazywanie Komisji Europejskiej co 2 lata sprawozdania dotyczącego udziału przedstawicieli poszczególnych płci w organach spółek, o których mowa w art. 90gb ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, oraz środków podjętych w celu zapewnienia równowagi płci w tych organach.

3. Do zadań podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 należy także:⁸⁾

- 1) współpraca w sprawach związanych z równym traktowaniem oraz przeciwdziałaniem dyskryminacji z innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi,
- 2) współpraca w przygotowywaniu sprawozdań i raportów z realizacji wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących zasady równego traktowania oraz przeciwdziałania dyskryminacji,
- 3) przedstawianie opinii w sprawie możliwości przystąpienia przez Rzeczpospolitą Polską do umów międzynarodowych dotyczących zasady równego traktowania oraz przeciwdziałania dyskryminacji

– w porozumieniu z właściwymi ministrami.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6.⁷⁾ Podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 może przystępować do programów lub projektów współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.¹⁰⁾), dotyczących równego traktowania oraz przeciwdziałania dyskryminacji, a także realizować te programy lub projekty.

7.⁷⁾ Zadania związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 wykonuje we współpracy z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Art. 22. Podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów Krajowy Program Działań na rzecz Równego Traktowania, określający cele i priorytety działań na rzecz równego traktowania, w szczególności w zakresie:⁸⁾

- 1) podnoszenia świadomości społecznej w zakresie równego traktowania, w tym na temat przyczyn i skutków naruszenia zasady równego traktowania;
- 2) przeciwdziałania naruszeniom zasady równego traktowania;
- 3) współpracy z partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w zakresie równego traktowania.

Art. 23. Podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2 opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające:⁸⁾

- 1) (uchylony)
- 2) wnioski oraz rekomendacje dotyczące działań, które należy podjąć w celu zapewnienia przestrzegania zasady równego traktowania;
- 3) raport z realizacji Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania, o którym mowa w art. 22.

⁹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. poz. 1034), która weszła w życie z dniem 18 sierpnia 2026 r.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 24–30. (pominięte)

Art. 31. Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania ustanowiony i powołany na podstawie art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. poz. 199, z późn. zm.¹¹⁾) staje się Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Równego Traktowania w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 32. Pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 23, Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania przedkłada Radzie Ministrów do dnia 31 marca 2012 r., przy czym pierwszy raport z realizacji Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania – do dnia 31 marca 2013 r.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. poz. 717, z 2004 r. poz. 2390 i 2703, z 2005 r. poz. 1414 i 2104, z 2006 r. poz. 319, 1217 i 1600, z 2008 r. poz. 1505, z 2009 r. poz. 337, 817, 1241 i 1277 oraz z 2010 r. poz. 354.